

betvibte; men jeg maa rigtignot for mit Vedkommende udtale, at jeg finder, at de have været i en ganske overordentlig Grad uheldige i Maaben, hvorpaa de ville opnaae, hvad de tilsigte. Jeg har af en af de lærde Forslagsstillere hørt — og det er gjentaget af andre — at det nærmest skulde være Formaalet at give Rigsdagen og da særlig Landstinget en længe ønsket Velstand og en fuldstændig politisk Disjunktion; men dette Formaal kan jo forfatningsmæssigt slet ikke opnaaes. Det kan ikke nytte at skule for sig selv, idet det ligger aabent for hele Verden, og er Noget, vi allermeest maae fastholde, at vi ikke længere befindes os under den gamle Grundlovs ubegrænsede Omraade; men at vi befindes os under den indskrænkede Grundlovs Omraade, og at de Anliggender, som de Herrer ønske her at frembringe, ikke henhøre paa dette Sted, ikke kunne foretages her. Udenrigsministeren kan jo ikke engang træde ind i denne Sal; hvorledes skulde vi da kunne forhandle om Rigets Anliggender lige overfor Udlandet? — Forslagsstillerne have til lige ønsket at udtale en Politisk, som jeg ikke nærmere skal gaae ind paa her at karakterisere; det ligger jo, efter hvad jeg har tilladt mig at udtale, aabent, at en saadan Politiks ubørlige Drøftelse dog ikke kan foregaae paa dette Sted, og i hvert Fald troer jeg ogsaa med Hensyn dertil, at Forslagsstillerne have været overordentlig uheldige. Jeg troer ikke, at den Forbindelse mellem Danmark og Slesvig, der staaer som et Formaal for dem at efterstræbe, ad denne Vej paa nogen Maade vil kunne naaes. Men hvad jeg ganske særlig vil tillade mig at fremhæve, er, at der, selv seet fra det Grundlag, paa hvilket de Herrer synes at befindes sig, dog vilde være en overordentlig stor Fare just ved dette Forslag; det er aabenbart, og det troer jeg, at man bør udtale med den fuldeste Bestemthed. Jeg erkjender, at den lærde sidste Tale har i Meget foregrebet, hvad jeg vilde tillade mig at sige, men jeg troer, da jeg dog nu engang har begjæret Ordet, alligevel at kunne gjøre det i at sige det endnu engang, og sige det paa den Maade, som jeg havde tænkt mig at ville fremsætte det paa; maaskee vil Sagen derved blive belyst fra en noget anden Side. Det maa nemlig erindres, at

den Forestilling, der aabenbart maa ligge til Grund for Forslaget, er den og ingen anden, at der skulde forfatningsmæssigt være foretaget et saadant Skridt, ved hvilket Grundloven vel var bleven indskrænket, men kun indskrænket betingelsesvis og for en vis Tid, saaledes at det stod i Rigsdagens Magt, naar, som det her udtrykkes, Sællesforfatningen ikke længer bliver opretholdt i anerkjendt Kraft og Virksomhed, da at erklære Indskrænkningen for bortfalden og Rigsdagen igjen indsat i sin gamle, ubegrænsede Myndighed, og at det gamle Forbehold — som den lærde Indenrigsminister bemærkede var svinlagt, men som jeg skal tilføie, er svinlagt der, hvor de andre Paragrafer ere svinlagte — da skulde komme frem igjen. Det er denne Anskuelse, som jeg troer er den allerfarligste; det er denne Anskuelse, som jeg troer, bestemt og indtrængende at maatte modsiges. Der er aldeles ingen saadan Myndighed hos Rigsdagen til paant at sætte denne Grundlov i sin hele Udstrækning i Kraft, og alle de Forudsætninger, hvorpaa man synes at ville begrunde en saadan Anskuelse, troer jeg ved en nærmere Betragtning ville vise sig at være meget skrøbelige eller slet ikke at være tilstede. Det staaer nu vel her i Endringsforslaget, at det er „ifølge Rigsdagens af Kongens Regjering modtagne Beslutning“, at Indskrænkningen traadte i Kraft; men jeg troer dog, at det er paa rette Sted at gjøre opmærksom paa, at Forslagsstillerne ikke her have været heldige med at vælge et fuldkommen adækvat Udtryk. Beslutningen blev jo ikke modtaget i den Betydning af Ordet, som man nærmest maa tænke paa. Man skulde herefter troe, at da et saadant Forslag i sin Tid kom frem ved Grundlovsforandringen, Regjeringen da var traadt frem og havde erklæret sig fuldkommen enig i det, og at det, som her betragtes som en Selvfølge, ogsaa fra Regjeringens Standpunkt var betragtet som en Selvfølge, idet den dengang var gaaet ind paa en saadan Opfattelse. I denne Betydning troer jeg, at man naturligt maa komme til at tage Ordet „modtage“; men saaledes er Beslutningen ikke modtaget; den er kun modtaget af Regjeringen paa den Maade, at Regjeringen ikke modsatte sig den, da man nu engang fra en vis Side lagde saa særdeles